

משרד החינוך
הוועדה המשרדית לגלישה בטוחה

התמונה מבעד לעדשה- מורים ותלמידים, הורים וילדים מדברים על התנהלות נבונה ברשת

רציונל הפעילות:

שנת הלימודים החלה וכידוע חלק ניכר מהתלמידים מבליים את זמנם במהלך השנה מול מסך כזה או אחר, המהווה המשך טבעי של ההווי האישי והחברתי המתקיים פנים אל פנים. בנקודת זמן זו מומלץ לקיים חשיבה ולנהל דיון עם התלמידים באשר לאופן בו נרצה להתנהל במרחב הווירטואלי בשגרת חיינו לאורך השנה.

אנו רואים בהורים שותפים משמעותיים לקידום נורמות התנהגות ראויות בקרב ילדיהם במרחבי הרשת ועל כן, מציעים פעילות המורכבת משלושה חלקים: דיון בכיתה, משימה משפחתית חווייתית הכוללת הכנת תוצר והצגת התוצרים בכיתה.

שכבת גיל: ג-ו

מהלך הפעילות:

חלק א:

חלק זה מתקיים בכיתה ומהווה בסיס לפעילות שתתקיים בבית עם ההורים-

1. צפייה בקליפ: [שוברי גלים](#)
2. לאחר הקרנת הקליפ יתקיים דיון אודות התנהלות התלמידים ברשת במהלך חופשת הקיץ (בהמשך הדגשים להעמקת הדיון- [נספח I](#)):
 - מדוע לדעתכם הוקרן סרטון זה? ומה הוא מייצג בעיניכם? (סדרת נוער העוסקת בקיץ, גלישה, תקשורת SMS / וואטסאפ, שימוש באימוטיקונים-רגשונים, תרבות המסכים) . את התשובות ניתן לכתוב על-גבי לוח שיתופי דיגיטלי כדוגמת [Padlet](#) (להנחייה לעבודה ב- [padlet – נספח II](#))
 - אילו שימושים נוספים עשיתם ברשת במהלך חופשת הקיץ? (למידה, פנאי, שמירה על קשר עם משפחה וחברים)
 - באילו רשתות חברתיות לקחתם חלק פעיל במהלך חופשת הקיץ? מה תוכלו לספר על החוויה של התנהלות ברשת החברתית? (מדוע בחרתם להיות שם? מה הרווח? מה עלול להיות ההפסד?)
 - מה היא החוויה חיובית שהייתה לכם ברשת במהלך הקיץ... מה הרגשתם? מה חשבתם?

משרד החינוך הוועדה המשרדית לגלישה בטוחה

- ספרו על מצב מורכב שנתקלתם בו ברשת במהלך הקיץ. מה הרגשתם? מה חשבתם? כיצד פעלתם האם ולמי פניתם לעזרה? האם בהסתכלות לאחור הייתם פועלים אחרת?
- **שאלה מסכמת ומחברת לפעילות ההמשך בבית עם ההורים:**
תארו כיצד ובאיזה אופן הרשת משפיעה על חיי משפחתכם? (מהם הרגלי השימוש, האם יש כללים, כמה מכשירים יש בבית, מגבלות זמן השימוש וכו'); אילו תחושות עולות בכם לגבי התנהלות משפחתכם ברשת? מה תרצו לשמר? מה תרצו לשנות?

חלק א- (הצעה לחלופה):

1. המורה תקרין את הסרטון "[טכנולוגיה ומשפחה](#)" (מומלץ להקרין פעמיים מאחר וחשוב לשים לב לפרטים המשתנים במהלך הסרטון).
2. המורה תקיים דיון עם התלמידים בהתאם לשאלות הבאות:
 - מה קרה לאורך הסרטון?
 - אילו דברים השתנו לאורך הסרטון? (נוספו אמצעי טכנולוגיה, כגון טלוויזיה, טלפון, מחשב, טלפון נייד, אוזניות וכו'; המראה של בני המשפחה השתנה; האוכל על השולחן השתנה- הפך מאוכל ביתי לפיצה; הכלב הפך לכלב-רובוט; פחות תקשורת בין בני המשפחה).
 - אילו דברים לא השתנו? (המשפחה היא עדיין משפחה, שני הורים, שני ילדים וכו').
 - מה דעתכם על מה שראינו בסרטון?
 - האם כיצד המשפחה שלכם מושפעת מהטכנולוגיה? (מה אתם בוחרים לעשות ברשת? מה ההורים עושים? האם אתם צריכים לעזור להם לפעמים? האם יש כללים לגבי שימוש במכשירים טכנולוגיים? מי קובע אותם? האם כולם עומדים בהם? מה קורה כשלא עומדים בהם? האם ההורים מצליחים להוות דוגמה אישית בנוגע לשימוש ברשת? כיצד?)
 - האם אתם מרוצים מהדרך בה המשפחה שלכם מתנהלת ברשת? מה תרצו לשמר? לשפר?
 - האם יצא לכם לשוחח על נושא זה עם ההורים ושאר בני המשפחה?

משרד החינוך
הוועדה המשרדית לגלישה בטוחה

חלק ב:

פעילות הורים ילדים בבית

בתום הדיון בכיתה המורה ינחה את תלמידיו לקיים את המשך הפעילות בבית יחד עם הוריהם.

(ניתן למצוא את הפעילות בדף זה בענן החינוכי)

הפעילות כוללת משחק קלפים ברשת המעורר לשיח משפחתי והכנת תוצר. מומלץ להוסיף את הקישור לפעילות במרחב הכיתתי בפורטל הבית ספרי. כמו כן, יש להנחות את התלמידים ו/או ההורים לאופן בו ישלחו למורה את התוצרים שיתקבלו מהפעילות המשותפת (העלאת התוצרים למרחב הכיתתי, למייל של המורה, הגשת התוצרים באמצעות דיסק און קי וכד').

חלק ג:

הצגת התוצרים מהפעילות המשפחתית ודיון מסכם בכיתה הכולל שאלות רפלקטיביות כגון:

- במהלך הפעילות המשותפת עם הוריי:
 - חשבת...
 - הרגשתי...
- איזה דבר חדש למדתם על עצמכם? על ההורה?
- כיצד נחוותה האפשרות לקיים דיאלוג משותף בנושא המהווה חלק בלתי נפרד מחיינו- הורים וילדים?
- האם נתקלתם בחוסר הסכמה/פערים לגבי סוגיות מסוימות? מהם הנושאים? מה מקור המחלוקת? כיצד ניתן להגיע ל"עמק השווה" בנושאים אלו?
- מה אתם לוקחים מהסדנא להמשך הדרך?

משרד החינוך
הוועדה המשרדית לגלישה בטוחה

נספח I

להעמקת הדין הכיתה ניתן להתייחס להיבטים הבאים:

- נורמות התנהגות ברשתות החברתיות (שיח מכבד; כתיבת תגובות לפרסומים שונים; פרסום מידע על עצמי ועל אחרים - הפצת תמונות, סרטונים ועוד)
- פגיעה ברשת (חרם; הפצת תמונות מביכות; כתיבת תכנים פוגעניים ועוד).
- גלישה לאתרים ראויים ותואמי גיל.
- הפעלת שיקול דעת בעת יצירת קשרים ברשת (אישור חברים/עוקבים ברשתות חברתיות; תקשורת עם אנשים זרים; מפגש פנים אל פנים עם אנשים שהכרנו דרך הרשת).
- שמירה על הפרטיות ברשת (פרסום פרטים אישיים ומשפחתיים; קבלת אישור על צילום והפצת תמונה).
- ניהול מיטבי של זמן מסך/חשיפת יתר למסכים.

בעת השיחה עם תלמידכם הדגישו את המסרים הבאים:

- חשוב לשמור על שפה מכבדת וחיובית ברשת בין אם אתם מתבטאים בגלוי או בעילום שם ברשת.
- יש לגלות אמפתיה כלפי מי שיושב בצד השני של המסך. מה שמצחיק אתכם לא בהכרח מצחיק את היושב בצדו השני של המסך.
- אין לקחת חלק במעשי פגיעה באמצעות הרשת. אם פגעתם דעו כי הנכם עלולים להיות מואשמים בעבירה פלילית!
- בעת פגיעה יש לנהוג באיפוק טרם תגובה על מנת שמעשה הפגיעה לא ימשיך ואף יסלים. מומלץ לשתף ולבקש עזרה מהורים ו/או מבוגרים שסומכים עליהם.
- הכוח בידיים שלכם! אם נחשפתם למעשה פגיעה כנגד אדם אחר באמצעות הרשת, גלו אחריות אישית וחברתית - עצרו את הפגיעה ואם ניתן - דווחו על התוכן הפוגעני למנהלי האתר. בנוסף, עמדו לצד הנפגע - דווחו למבוגר על המעשה והפנו את הנפגע לקבלת עזרה. הדגישו כי דיווח ועזרה לנפגע איננו הלשנה!
- הרשת אינה טובה או רעה - היא רק מה שאתם תיצקו לתוכה. דאגו לקדם עבורכם ועבור כלל הגולשים מרחב ווירטואלי בטוח ומוגן.

משרד החינוך
הוועדה המשרדית לגלישה בטוחה

ניספח ||- הנחיות לפעילות עם הלוח השיתופי:

- א. יש להיכנס ל- [Padlet](#)
- ב. לחצו על Create something – והלוח מוכן לעבודה
- ג. יש להעביר לתלמידים במרחב הכיתתי את הקישור ללוח שיצרתם.
- ד. יש להנחות את התלמידים להקיש פעמיים על הלוח לצורך הוספת טקסט דרך הטלפונים שלהם.
- למידע נוסף והדרכה אודות פעילות עם הלוח השיתופי [Padlet](#) לחצו [כאן](#)